

Startside>Dine rettigheder>Ofre for forbrydelser>Erstatning>Hvis mit krav skal behandles i dette land

Hvis mit krav skal behandles i dette land

Portugal

Hvilken type forbrydelse kan jeg få erstatning for?

De forbrydelser, der kan give anledning til erstatning, er "voldsforbrydelser". Forbrydelser, der har medført, at offeret er blevet midlertidigt fuldt uarbejdsdygtig i mindst 30 dage eller er afgået ved døden. Forbrydelser, der har medført en betydelig forringelse af offerets levestandard og livskvalitet, eller, i tilfælde af offerets død, for de personer (nære slægtninge), som var økonomisk afhængige eller blev forsørgt af offeret, også selv om de ikke har fået erstatning fra skadevolderen.

Eksempler: manddrab, alvorlig legemsbeskadigelse, voldtægt, seksuelt misbrug af mindreårige, vold i hjemmet eller alvorlige fysiske skader i forbindelse med tyveri.

Hvilken type skade kan jeg få erstatning for?

Materielle skader, herunder de skader, der er forårsaget af forbrydelsen (f.eks. udgifter til hospitalsbehandling, konsultationer, medicin osv.), og de økonomiske tab, som offeret har lidt (f.eks. tabt arbejdsfortjeneste på grund af uarbejdsdygtighed). De skader, som et direkte eller indirekte offer, har lidt, kan give anledning til erstatning.

Immaterielle eller følelsesmæssige skader, der, selv om de ikke kan opgøres økonomisk, ikke desto mindre kan gøres til genstand for økonomisk godtgørelse (f.eks. skade på velvære, ære eller omdømme, skader, der forårsager fysisk smerte, psykiske problemer eller en følelsesmæssig belastning). Kun immaterielle eller følelsesmæssige skader, som det direkte offer har lidt, kan give anledning til erstatning.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg er pårørende til eller forsørges af et offer, der er afgået ved døden som følge af en forbrydelse? Hvilke pårørende eller forsørgelsesberettigede kan få erstatning?

Ja, der kan ydes økonomisk støtte til nære slægtninge, som er økonomisk afhængige eller forsørges af det direkte offer for en voldsforbrydelse, der er afgået ved døden som et direkte resultat af den forsættelige voldshandling.

Pårørende, der har modtaget underholdsbidrag fra offeret forud for dødsfaldet, kan få erstatning, dvs. ægtefællen eller den tidligere ægtefælle, børn, søskende, onkler og tanter, svigerforældre under visse omstændigheder og den person, uanset køn, som har levet sammen med offeret i et ægteskabslignende forhold i mere end to år.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg er pårørende til eller forsørges af et overlevende offer? Hvilke pårørende eller forsørgelsesberettigede kan få erstatning?

Indirekte ofre (nære slægtninge) for voldsforbrydelser kan kun få erstatning, hvis det direkte offer afgår ved døden.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg ikke er statsborger i et EU-land?

Nationale eller udenlandske ofre, der har lidt alvorlig skade som en direkte følge af voldshandlinger på portugisisk område eller ombord på portugisiske skibe eller luftfartøjer, kan få erstatning, forudsat at visse retlige betingelser er opfyldt.

Kan jeg søge erstatning i Portugal, hvis jeg bor her eller kommer herfra (er bosat her eller er kroatisk statsborger), selv om forbrydelsen er begået i et andet EU-land? Kan jeg gøre dette frem for at søge erstatning i det land, hvor forbrydelsen fandt sted? I bekræftende fald, på hvilke betingelser?

Erstatningskrav:

a) ofre for forbrydelser begået uden for Portugal mod portugisiske statsborgere eller mod EU-borgere, der har sædvanligt opholdssted i Portugal:

Ofre for voldsforbrydelser, herunder vold i hjemmet, der er begået uden for det nationale område, og som har sædvanligt opholdssted i Portugal, kan være berettiget til økonomisk erstatning fra den portugisiske stat, forudsat at de ikke har ret til erstatning fra den stat, på hvis område skaden blev forvoldt. Det er i så fald op til CPVC at undersøge, om ansøgeren har ret til erstatning i den stat, på hvis område skaden blev forvoldt.

b) ofre for forbrydelser begået i en anden EU-medlemsstat, der har sædvanligt opholdssted dér, og som ønsker, at den portugisiske stat udbetaler et forskud på erstatningen:

Hvis ansøgerne har deres sædvanlige opholdssted i en anden EU-medlemsstat, og de har indgivet en ansøgning til den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, om at få udbetalt et forskud på erstatningen fra den portugisiske stat, kan CPVC modtage ansøgningen fra den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, og træffe afgørelse om tilkendelse af erstatning og give den pågældende myndighed meddelelse herom.

Skal jeg først anmelde forbrydelsen til politiet for at kunne søge erstatning?

Det er ikke obligatorisk at anmelde forbrydelsen til de strafferetlige domstole. Myndighederne kan dog kun få kendskab til en forbrydelse og indlede en undersøgelse, hvis der indgives en anmeldelse.

Et offer på under 16 år kan ikke selv indgive en anmeldelse, idet anmeldelsen skal indgives af offerets retlige repræsentanter.

Skal jeg først afvente resultatet af politiets efterforskning eller udfaldet af straffesagen, før jeg kan ansøge?

Du behøver ikke afvente resultatet af politiets efterforskning eller udfaldet af straffesagen, før du kan søge om erstatning. Du skal kontakte CPVC senest et år efter datoen for forbrydelsen.

Skal jeg først søge erstatning fra skadevolderen – hvis denne er blevet fundet?

Det er ikke nødvendigt først at søge erstatning fra skadevolderen.

Selv om der ikke er blevet fremsat et civilt erstatningskrav i forbindelse med eller uden for straffesagen af grunde, der alene kan tilskrives ansøgeren (som ikke har anlagt et erstatningssøgsmål eller har givet afkald herpå), er det muligt at få en erstatning, der dog er begrænset til halvdelen af statens maksimale forskudsvisse udbetaling gennem CPVC.

Er jeg stadig erstatningsberettiget, hvis skadevolderen ikke er fundet eller domfældt? Hvilke beviser skal jeg i så fald fremlægge til støtte for kravet?

Selv om voldsmanden er ukendt eller af en anden grund ikke kan tiltales og dømmes, har offeret ret til at ansøge om et forskud på erstatningen fra staten gennem CPVC.

I ansøgningen til CPVC om udbetaling af et forskud på erstatningen skal dokumentationen for de påberåbte faktiske omstændigheder vedlægges, navnlig beskrivelsen af den lidte skade, uarbejdsdygtighed, lægeerklæringer mv.

Skal jeg søge erstatning inden for en given tidsfrist?

Ja. Generelt skal du fremsætte kravet om erstatning i forbindelse med straffesagen. Offeret skal således inden udløbet af efterforskningsperioden underrette politiet eller anklagemyndigheden om, at vedkommende ønsker at fremsætte et erstatningskrav, f.eks. i forbindelse med afgivelsen af vidneforklaring. Når der rejses tiltale, har offeret 20 dage efter meddelelsen heraf til at fremsætte sit krav.

Ofre, der ønsker at indgive en ansøgning om erstatning og/eller et forskud på erstatningen til CPVC, skal gøre dette senest et år efter datoen for forbrydelsen. Ofre, som var mindreårige på tidspunkt for forbrydelsen, kan indgive en ansøgning om forskud på erstatningen fra staten op til et år, efter de er blevet myndige.

Hvilke tab og udgifter gives der erstatning for?

Erstatningen kan navnlig dække:

a) for offeret for forbrydelsen:

– Materiel (ikkepsykisk) skade:

helbredelsesudgifter som følge af skaden (lægebehandling – ambulans og hospitalsbehandling, restituering)

andre behov eller udgifter som følge af skaden (f.eks. pleje og assistance, midlertidig og varig behandling, langvarig fysioterapeutisk genoptræning, tilpasning af bolig, særlige hjælpemidler osv.)

varigt mén (f.eks. invaliditet og andre varige handicap)

tab af indkomst under og efter lægebehandling (herunder tabt arbejdsfortjeneste og tab af erhvervssevne eller forringet forsørgelse osv.)

fortabte muligheder

udgifter forbundet med retssager vedrørende hændelsen, der forvoldte skaden, såsom advokatsalær og sagsomkostninger

erstatning for stjålne eller beskadigede personlige ejendele.

– Immateriel (psykisk) skade:

svie og smerte for offeret

b) for offerets forældre eller andre pårørende:

– Materiel (ikkepsykisk) skade:

begravelsesudgifter

helbredelsesudgifter (f.eks. terapi til et familiemedlem, ambulans behandling og hospitalsbehandling, rehabilitering)

tab af forsørgelse eller fortabt mulighed.

Udbetales erstatningen som et engangsbeløb eller i månedlige rater?

Forskuddet på en tilkendt erstatning til et offer for vold i hjemmet udbetales i princippet i form af et månedligt beløb, der tilkendes for en periode på seks måneder, som kan forlænges. Forskuddet kan under særlige omstændigheder og i behørigt begrundede tilfælde i særlige situationer, hvor der ikke er nogen midler til underhold, tilkendes på én gang.

I tilfælde af en voldsforbrydelse udbetales forskuddet på den tilkendte erstatning til offeret for forbrydelsen på én gang, eventuelt i form af et årligt beløb.

Hvordan kan min egen adfærd i forbindelse med forbrydelsen, min straffeattest eller mangel på samarbejde under sagsbehandlingen påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbs størrelse?

CPVC kan nedsætte eller annullere erstatningen afhængigt af offerets eller ansøgerens adfærd forud for, under eller efter forbrydelsen, vedkommendes forhold til skadevolderen eller miljøet, eller hvis en sådan adfærd viser sig at være i strid med den almindelige retsfølelse eller den offentlige orden.

Offerets eller ansøgerens adfærd er imidlertid ikke relevant med henblik på at nedsætte eller annullere erstatningen, hvis den forvoldte skade er forårsaget af et jordbaseret motorkøretøj, eller i nogle tilfælde hvis reglerne for arbejdsskader finder anvendelse.

Hvordan kan min økonomiske situation påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbs størrelse?

I afgørelsen om udbetaling af et forskud og om fastsættelse af erstatningsbeløbet tages der hensyn til følgende:

i forbindelse med voldsforbrydelser – graden af forringelse af levestandarden og livskvaliteten

i forbindelse med vold i hjemmet – offerets økonomiske vanskeligheder.

I forbindelse med voldsforbrydelser tages der også hensyn til alle de beløb, som offeret modtager fra andre kilder, navnlig fra skadevolderen eller socialsikringsorganet, dog generelt ikke til udbetalinger fra private livsforsikringer eller private ulykkesforsikringer.

Er der andre kriterier, som kan påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbs størrelse?

Der tages i påkommende tilfælde også hensyn til, at der ikke er opnået erstatning for skade i forbindelse med straffesagen mod skadevolderen, eller at skadevolderen sandsynligvis ikke vil være i stand til at betale, hvis der ikke kan opnås en reel og tilstrækkelig erstatning ad anden vej.

Hvordan beregnes erstatningen?

I tilfælde af et offer for en voldsforbrydelse beregnes erstatningen på grundlag af rimelighedskriterier og under hensyntagen til beløb, der allerede er modtaget fra en anden kilde (navnlig skadevolderen eller socialsikringsorganet).

CPVC tager ligeledes hensyn til offerets selvangivelser i de tre år, der går forud for forbrydelsen, i forbindelse med kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste (beløb, som offeret ikke længere indtjener). I tilfælde af offerets død tages der hensyn til ansøgerens (nære slægtnings) selvangivelser, eller i mangel heraf tages der udgangspunkt i en indtægt, der er lavere end den garanterede mindsteindtægt pr. måned (*retribuição mínima mensal garantida*)

I tilfælde af vold i hjemmet fastsætter CPVC beløbet på grundlag af rimelighedskriterier. Alvorlige økonomiske vanskeligheder forårsaget af forbrydelsen er et af kriterierne for, at et offer for vold i hjemmet kan anmode om et forskud på erstatning. Offeret skal i denne forbindelse oplyse om enhver ændring af sin økonomiske eller familiemæssige situation.

Af rimelighedshensyn vil der kun blive taget hensyn til de beløb, som offeret modtager fra private livsforsikringer eller private ulykkesforsikringer ved fastsættelsen af erstatningsbeløbet.

Er der en minimums-/maksimumsgrænse for erstatningens størrelse?

Et offer, der anmoder om et forskud på erstatning, skal navnlig angive erstatningskravet.

For ofre for voldsforbrydelser er loftet over erstatningsbeløbet ved død eller alvorlig skade fastsat til 34 680 EUR.

Ved død eller alvorlig personskade på flere personer som følge af samme forbrydelse er der for hver person fastsat et loft over forskuddet på 30 600 EUR, og det samlede beløb må ikke overstige 91 800 EUR.

I forbindelse med forskudsbetaling i form af årlige betalinger er loftet 4 080 EUR, og det samlede beløb må ikke overstige 12 240 EUR ved personskade på flere personer som følge af samme forbrydelse.

I forbindelse med vold i hjemmet må det tilkendte beløb ikke overstige den garanterede mindsteindtægt pr. måned i en periode på seks måneder (kan forlænges). I tilfælde af særlige økonomiske vanskeligheder kan der ansøges om et forskud på erstatningen, inden der er truffet en erstatningsafgørelse i den konkrete sag, uden at angive ændringerne af erstatningsbeløbet.

* Tal fra 2019

Forventes jeg at angive et beløb i ansøgningseskemaet? Får jeg i så fald vejledning i beregning af beløbet eller anden vejledning?

Ja, der anmodes om disse oplysninger i formularen.

I tilfælde af erstatning fra en anden EU-medlemsstat og efter denne medlemsstats indgivelse af ansøgningen om erstatning til CPVC, og forudsat at ansøgeren har sit sædvanlige opholdssted i Portugal, vil CPVC oplyse ansøgeren om, hvordan ansøgningen om erstatning skal udfyldes, og om den dokumentation, der skal vedlægges.

Bliver en eventuel erstatning for mit tab fra andre kilder (f.eks. fra min arbejdsgivers eller en privat forsikring) modregnet i erstatningen fra offentlige myndigheder/organer?

Hvis offeret efter betalingen af forskuddet eller erstatningen har fået en reel erstatning eller godtgørelse for den lidt skade fra anden side, skal CPVC tilbagesøge hele eller en del af det modtagne beløb hos offeret.

Kan jeg få udbetalt et forskud på erstatningen? I bekræftende fald, på hvilke betingelser?

Du kan få udbetalt et forskud, hvis alle følgende betingelser er opfyldt:

a) Hvis du er blevet offer for en voldsforbrydelse:

Forbrydelsen blev begået på portugisisk område eller blev begået uden for portugisisk område mod portugisiske statsborgere eller statsborgere fra andre EU-medlemsstater, medmindre de ikke er berettiget til erstatning fra den stat, på hvis område forbrydelsen blev begået.

Offeret er blevet midlertidigt fuldt uarbejdsdygtig i mindst 30 dage eller er afgået ved døden.

Forbrydelsen har forringet offerets levestandard såvel livskvalitet alvorligt, disse to betingelser skal være opfyldt.

Offeret har ikke opnået erstatning – hverken fra skadevolderen eller via en privat forsikring – for skade lidt andetsteds.

De undtagelsesbestemmelser, som er fastsat i loven, finder ikke anvendelse på offeret, nemlig at offerets adfærd før, under og efter forbrydelsen ikke må være i strid med den offentlige orden eller den almindelige retsfølelse.

b) Hvis du er blevet offer for vold i hjemmet:

Offeret har været udsat for fysisk eller psykisk mishandling, herunder fysisk afstraffelse, frihedsberøvelse og seksuelle overgreb, en eller flere gange.

Forbrydelsen blev begået mod en mindreårig, under mindreåriges tilstedeværelse, i familiens hjem eller hos offeret.

Personoplysninger, især i form af billeder og lydoptagelser, der krænker et af frenes privatliv, er blevet formidlet uden offerets samtykke via internettet eller andre offentlige formidlingskanaler.

Offeret har store økonomiske vanskeligheder som følge af denne forbrydelse.

Forbrydelsen blev begået på portugisisk område eller blev begået uden for portugisisk område mod portugisiske statsborgere eller statsborgere fra andre EU-medlemsstater, medmindre de ikke er berettiget til erstatning fra den stat, på hvis område forbrydelsen blev begået (det skal kontrolleres af CPVC).

De undtagelsesbestemmelser, som er fastsat i loven, finder ikke anvendelse på offeret, nemlig at offerets adfærd før, under og efter forbrydelsen ikke må være i strid med den offentlige orden eller den almindelige retsfølelse.

Uanset om der er tale om en voldsforbrydelse eller vold i hjemmet er det i tilfælde af åbenlyse økonomiske vanskeligheder muligt at få udbetalt et forskud på erstatningen hurtigt, inden CPVC har afsluttet erstatningssagen og fastsat erstatningsbeløbet.

Kan jeg få supplerende erstatning (f.eks. som følge af ændrede omstændigheder eller forværret helbred osv.) efter hovedafgørelsen?

CPVC træffer alene afgørelsen i konkrete sager, hvor der er en ændring i forhold til tidligere afgjorte sager eller særlige forhold, der er i strid med retningslinjerne (udarbejdet af CPVC) for tilkendelse af erstatningsbeløb afhængigt af den konkrete sag.

Hvilke underbyggende bilag skal jeg vedlægge min ansøgning?

a) Erstatning fra staten til ofre for voldsforbrydelser (formular)

Nødvendige dokumenter:

komplet udfyldt ansøgningsskema

angivelse af erstatningskravet

offerets selvangivelse (eller ansøgerens indtægter, når vedkommende ikke er det direkte offer for forbrydelsen) for året før forbrydelsen, det år, forbrydelsen blev begået, og året efter forbrydelsen

attest for straffesagen med kopi af dommen og den dato, hvor afgørelsen blev endelig

procesfuldmagt, hvis kravet fremsættes af en bemyndiget repræsentant

beskikkelse af en advokat.

b) Erstatning fra staten til ofre for vold i hjemmet (formular)

Nødvendige dokumenter:

komplet udfyldt ansøgningsskema

angivelse af erstatningskravet

status som offer eller status som særlig sårbart offer

kopi af politirapporten eller anmeldelsen

rapport om den økonomiske, sociale og familiemæssige situation, hvis offeret bor på et krisecenter.

Skal der betales administrative eller andre former for gebyrer, når ansøgningen er modtaget og behandlet?

Nej. Offeret skal ikke afholde nogen udgifter i forbindelse med ansøgningen, da de nødvendige dokumenter og attester kan rekvireres gratis.

Hvilken myndighed træffer afgørelse om erstatningsansøgninger (i nationale sager)?

Kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser (*Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes* – CPVC) er justitsministeriets organ med ansvar for at modtage, behandle og træffe afgørelse om erstatningskrav mod staten, der indgives af ofre for voldsforbrydelser, herunder vold i hjemmet, i forbindelse med nationale sager.

Hvem skal jeg sende ansøgningen til (i nationale sager)?

Til *Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes* (se ovenstående svar)

Adresse og kontakter:

Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes

Adresse: Avenida Fontes Pereira de Melo, n° 7 – Piso 7º Dto., 1050-115 Lisboa

Tlf.: (+351) 21 322 24 90

Fax: (+351) 21 322 24 91

E-mail: correio.cpvc@sg.mj

Åbningstider:

Mandag til fredag: kl. 9.30-12.30 kl. 14.00-16.30

Yderligere oplysninger findes på <https://cpvc.mj.pt/>

Skal jeg være personligt til stede under retssagen, og/eller når der træffes afgørelse om min ansøgning?

Det er ikke nødvendigt at være til stede under sagens behandling, medmindre CPVC skønner det nødvendigt.

Hvor lang tid tager det (ca.) at få en erstatningsafgørelse fra den pågældende myndighed?

Efter modtagelsen af erstatningskravet har CPCV en måned til at gennemgå sagen og træffe de nødvendige foranstaltninger. En måned herefter træffes der afgørelse om tilkendelse af erstatning med angivelse af erstatningsbeløbet hurtigst muligt.

Kan jeg appellere den pågældende myndigheds afgørelse, hvis jeg er utilfreds med den?

Ja. En ansøger, der mener at være negativt berørt af CPVC's afgørelse, kan indgive en klage over afgørelsen til CPVC inden for en frist på 15 dage.

Klageren skal anføre sine argumenter i klagen og kan vedlægge den dokumentation, som vedkommende finder relevant.

CPVC har 30 dage til at behandle klagen og træffe afgørelse og kan bekræfte, ophæve, annullere, ændre eller erstatte den anfægtede afgørelse.

Hvis du ikke er enig i klageafgørelsen, kan afgørelsen indbringes for forvaltningsdomstolene.

Hvor kan jeg få de nødvendige formularer og mere information om ansøgningsproceduren?

På *site internet* for *Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes*: https://cpvc.mj.pt/?page_id=31

Der er to forskellige blanketter, én til ofre for voldsforbrydelser og én til ofre for vold i hjemmet.

Er der en telefonisk hotline eller et websted med informationer?

CPCV – *Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes* (kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser): <https://cpvc.mj.pt/>

APAV – *Associação Portuguesa de apoio à Vítima* (den portugisiske støtteorganisation for ofre): <http://www.apav.pt/>

Kan jeg få retshjælp (advokatbistand) til at udfylde ansøgningen?

Staten sikrer, at et offer for voldsforbrydelser eller vold i familien har gratis adgang til juridisk rådgivning og om nødvendigt retshjælp.

Er der støtteorganisationer for ofre, hvor jeg kan få hjælp til at søge erstatning?

Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes – CPVC (kommissionen for beskyttelse af ofre for forbrydelser):

I Portugal – Av. Fontes Pereira de Melo, n° 7, 7° dto., 1050-115 Lissabon, mandag til fredag kl. 9.30-12.30 og kl. 14.00-16.30

Pr. post ved at udfylde formularen på CPVC's websted

Pr. e-mail: correio.cpcv@sg.mj.pt

Online ved at udfylde formularen for ofre for voldsforbrydelser, herunder for vold i hjemmet (<https://cpvc.mj.pt/>)

(+351) 213 222 490, fastnettakst, kl. 9.30-12.30 og kl. 14.00-16.30.

Associação Portuguesa de apoio à Vítima – APAV (støtteorganisationen for ofre):

Telefonisk hjælpetjeneste for ofre (+351) 116 006 (hverdage kl. 9.00-21.00)

Online på APAV's websted: <http://www.apav.pt/> (tilgængelig på portugisisk, engelsk, russisk og kinesisk) eller på adressen <http://infovítimas.pt/pt/app/>

Videotolkning på tegnsprog/SERV IIN – ved videoopkald (+351 12 472), hverdage kl. 10.00-18.00.

Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género – GIG (kommissionen for borgerskab og ligestilling mellem kønnene):

Informationstjeneste for ofre for vold i hjemmet (informerer om ofres rettigheder og klageadgang på hele det nationale område og om, hvor de kan modtage psykologisk, social eller juridisk bistand) – Tlf.: (+351) 800 202 148 (gratis, anonym og fortrolig tjeneste, der er tilgængelig døgnet rundt).

Sidste opdatering: 13/09/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.